

Multia 2024

Nikaran tuulivoimapuiston arkeologinen
täydennysinventointi

H.-P. Schulz 17.9.2024

koontiraportti, sisältää osia seuraavasta raportista:
Nikaran tuulivoimapuiston arkeologinen inventointi; Hans-Peter Schulz 26.9.2020

KESKI-POHJANMAAN ARKEOLOGIAPALVELU

Tiivistelmä

Keski-Pohjanmaan Arkeologiapalvelu suoritti syksyllä 2023 ja kesällä 2024 arkeologisen täydennysinventoinnin Nikaran tuulivoimapuiston hankealueella. Alkuperäinen inventointi tehtiin 2020; silloin hankealueen pinta-ala oli 1292 ha; lisäksi inventoitiin ulkoiset sähkönsiirtolinjaukset VEA: hankealue/Kalliolampi – Juurikkaperä, pituus 7,4 km, ja VEB hankealueen raja – Honkaselkä, pituus 4,8 km, Maastotyön teki FM/MA Hans-Peter Schulz 1.9.-5.9.2020, yht. 4,5 henkilötyöpäivää. Uuden alueen täydennysinventointi aloitettiin syksyllä 2023, 10.9. - 11.9. 2023 ja jatkettiin kesällä 2024, 25.8.-26.8. 2024, yht. 4,5 henkilötyöpäivää

Inventoinnissa **2020** hankealueelta löytyi 9 uutta kohdetta, joista 5 on muinaisjäännöskohteita: kaksi talon jäännöstä joihin liittyy viljelyraunioita ja muita rakenteita (nro. 3 Tervavuori/Kallio-Nikara ja nro. 5 Raiskinmäki), kaksi piilopirttiä (nrot 1 ja 3, Kangasjärvenkangas 1 ja 3) sekä esihistoriallinen miilu (nro 2, Kangasjärvenkangas 2). Muita kulttuuriperintökohteita löytyi kolme: nro 6, Peuralammen torppa, nro 9 Pitkäjärven tupa, ja Nikaran kirkkotiehen liittyvä pilkkapuu (nro. 8). Nikaran kirkkotien linjaus (kohde nro. 7, muinaisjäännösrekisterin kohde 1000019480) kartoitettiin hankealueella. Muuna kohteena löytyi torpan paikka, Autionmäki itä (nro. 10). Ulkoisilta sähkönsiirtolinjauksilta ei löytynyt kohteita.

Vuonna 2023 hankealue oli pienennetty ja siirretty hieman etelämmäksi, uusi pinta-ala on 1141 ha. Inventoinnissa **2024** hankealueelta löytyi 6 uutta kohdetta, joista 4 on muinaisjäännöskohteita: kaksi hiilimiilua (nro. 10 Vasikkokangas pohjoinen 2, 13 kuoppaa, ja nro. 12 Vasikkokangas pohjoinen), kaksi pyyntikuokkakajonoa (nrot 11 Vasikkokangas 2 ja nro 13 Vasikkokangas 1, 23 kuoppaa). Muita kulttuuriperintökohteita löytyi kaksi: nro 14 Karistonmäki viljelyrauniot ja nro 15 Rinteenmäki, jäännöstä joihin liittyy rakennuksen perustuksia, kellareita ja viljelyraunioita. Nikaran kirkkotien linjaus (kohde nro. 7, muinaisjäännösrekisterin kohde 1000019480) jatkaa myös uudella hankealueella, noin 1450 m matkalla lounaaseen.

Hankkeella voisi olla vaikutusta kahteen kohteeseen: nro 14 Karistonmäki, voimalapaikka WTG07 sijaitsee kohteen aluerajauksesta 50 m luoteeseen, kaikki alakohteet ovat 200 m bufferin sisällä; nro 15 Rinteenmäki, voimalapaikka WTG08 sijaitsee kohteen aluerajauksen länsipuolella noin 50 m:n minimietäisyydellä, miltei kaikki alakohteet ovat 200 m bufferin sisällä.

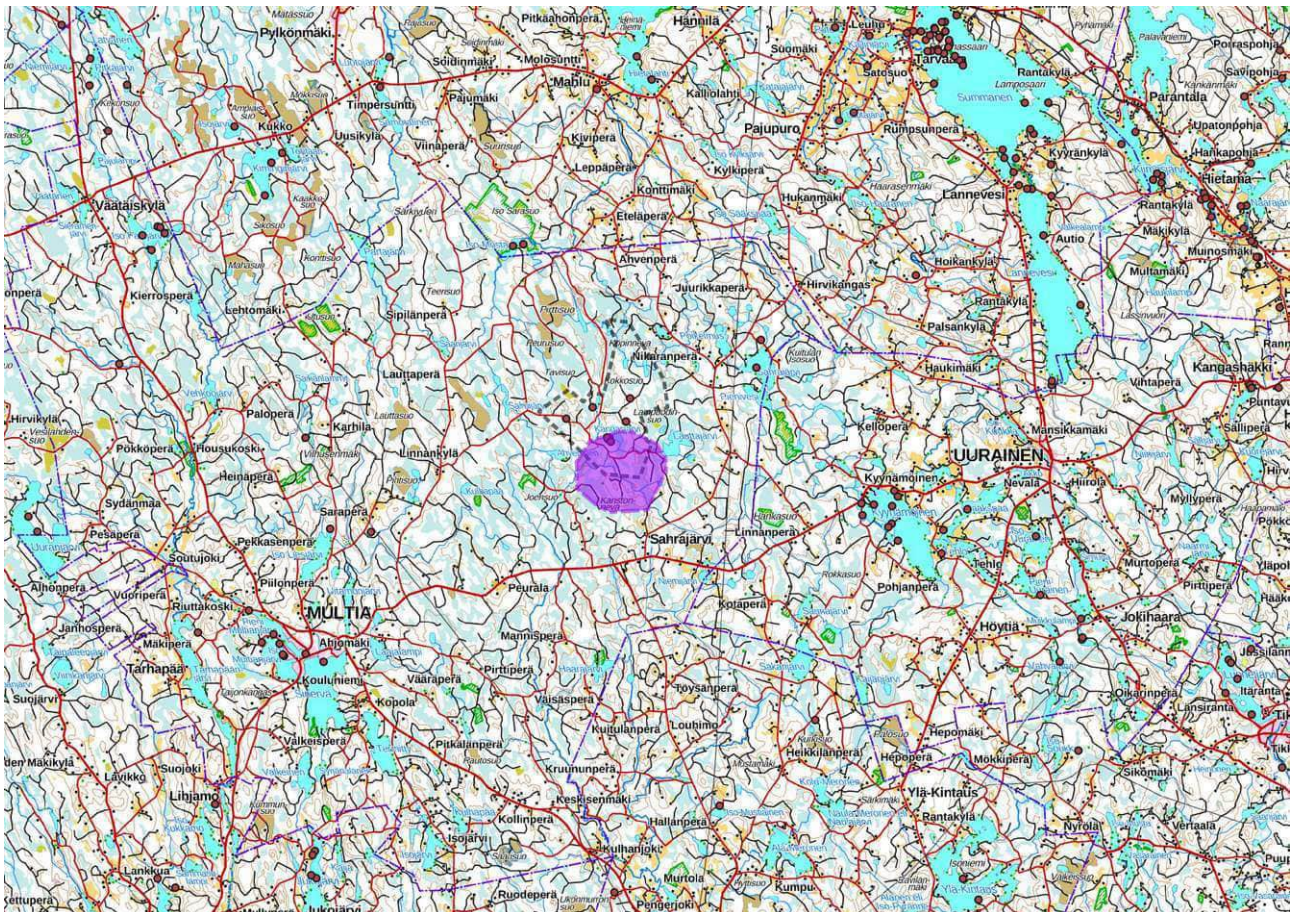
Sisällysluettelo

1. Perustiedot.....	3
2. Lähtökohdat ja menetelmät.....	4
2.1. Esiselvitys.....	5
2.2. Maastoinventointimenetelmät.....	6
3. Geologia, topografia ja maisemaa.....	6
3.1. Maastokuvaukset ja valokuvat.....	8
4. Alueen aiempi maankäyttö.....	14
5. Tulokset.....	15
6. Kohdeluettelo.....	18
7. Kohdekuvaukset.....	19
8. Aineistoluettelo.....	35

1. Perustiedot

Inventointialue:	Nikaran tuulivoimapuiston uusi hankealue (1141 ha) Multian keskustasta noin 14,5 – 18,5 km itäkoilliseen.
Tilaajat:	Energiequelle Oy ja Sitowise Oy.
Hankeomistaja:	Energiequelle Oy
Inventoinnin laji:	osainventointi
Kenttätöaika:	10.9 - 11.9 2023 ja 25.8.-26.8. 2024 , yht. 4,5 henkilötyöpäivää.
Karttanumerot:	TM35-lehtijako, N4234R, N4243R, N4412L, N4421L (mk 1:20000) vanha yleislehtijako, 2443 05, 06 (mk 1:20000)
Korkeus:	n. 205 - 265 m mpy
Koordinaattijärjestelmä:	ETRS-TM35 FIN -tasokoordinaatisto
Kopio raportista:	Keski-Suomen museo (digitalinen kopio)
Aiemmat löydöt:	-
Inventointilöydöt:	-
Aiemmat tutkimukset:	T. Jussila 2002 inventointi (Multian kunnan inventointi). T. Sepänmaa ja T. Tiainen 2015 inventointi (Nikaran kirkkotie) H.-P. Schulz 2020, Multian Nikaran tuulivoimapuiston inventointi.

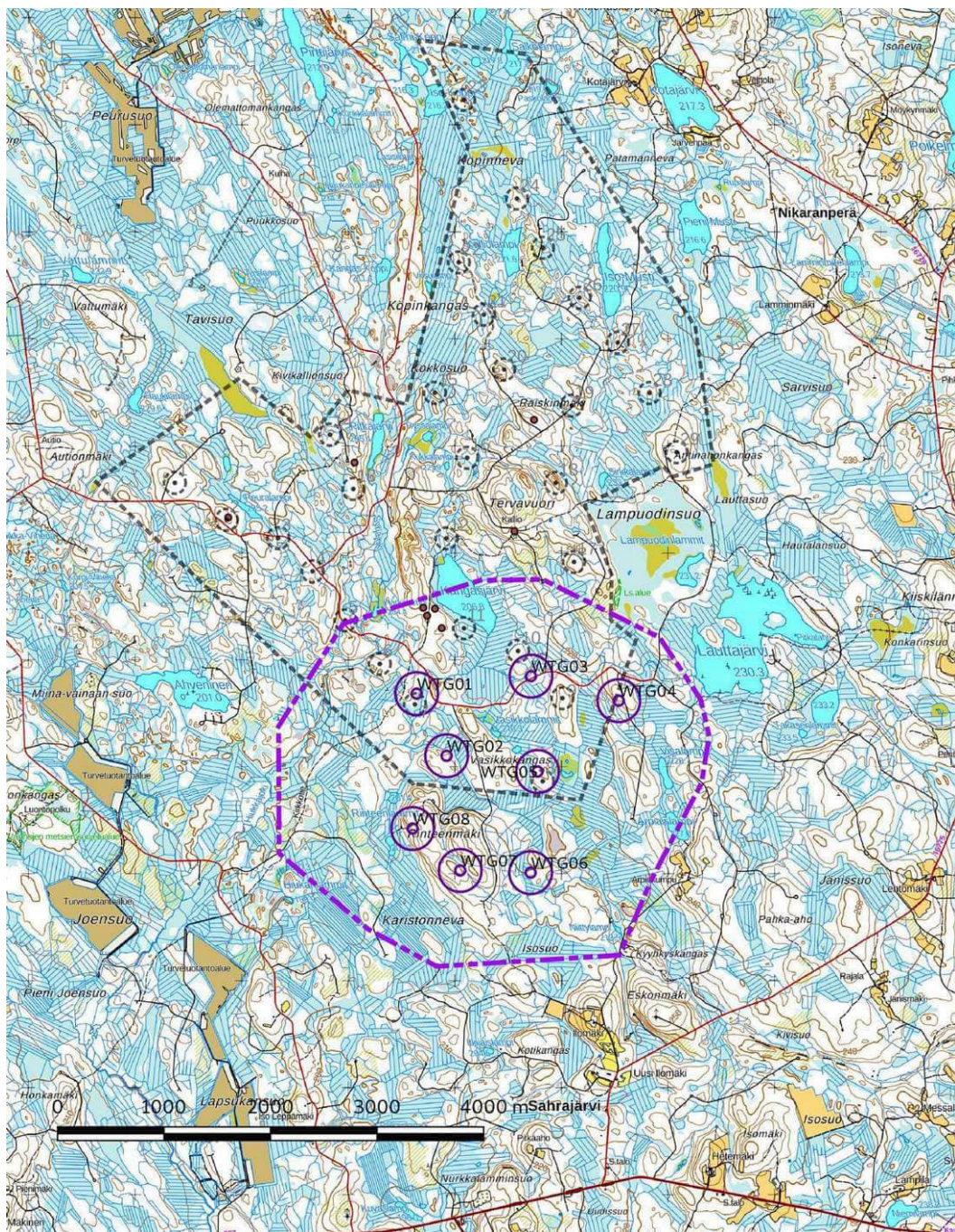

Kartta 1. Suunnittelualueen sijainti merkitty violetina. Vuoden 2020 hankealue tummana katkoviivana. Mj-rekisteihin merkityt kohteet tummanvioletina pisteinä. Maanmittauslaitoksen maastokarttarasteri 1:250 000, 9/2024.

2. Lähtökohdat ja menetelmät

Multian Nikaran suunnitellun tuulivoimapuiston hankealue on vuonna 2023 pienennetty ja siirretty hieman etelämmäksi. Uudella hankealueella on enintään 8 voimalaa ja sen pinta-ala on noin 1141 ha. Nikaran tuulivoimapuiston suunnittelualue sijaitsee Multian koillisosassa lähellä Saarijärven rajaa Multian keskustaajamasta noin 14,5–18,5 km itäkoilliseen ja Saarijärven keskustasta noin 22,5–27 km lounaaseen. Hankealueelta ei tunnettu kiinteitä muinaisjäännöistä ennen inventointia 2020; Nikaran kirkontien (kulttuuriperintökohde; tunnus 1000019480) linjausta hankealueella ei oltu aiemmin kartoitettu. Alueen lähistöltä muinaisjäännöskohteita ei ole tiedossa – 4,3 km itään on yksi kohde: Sahrajärvi-Kuoliosaari, historiallinen ajan hautasaari (tunnus 1000030045). Inventoinnissa 2020 löytyi 4 uutta muinaisjäännöskohdetta ja kaksi muuta kulttuuriperintökohdetta (ks. pisteet kartassa alla).

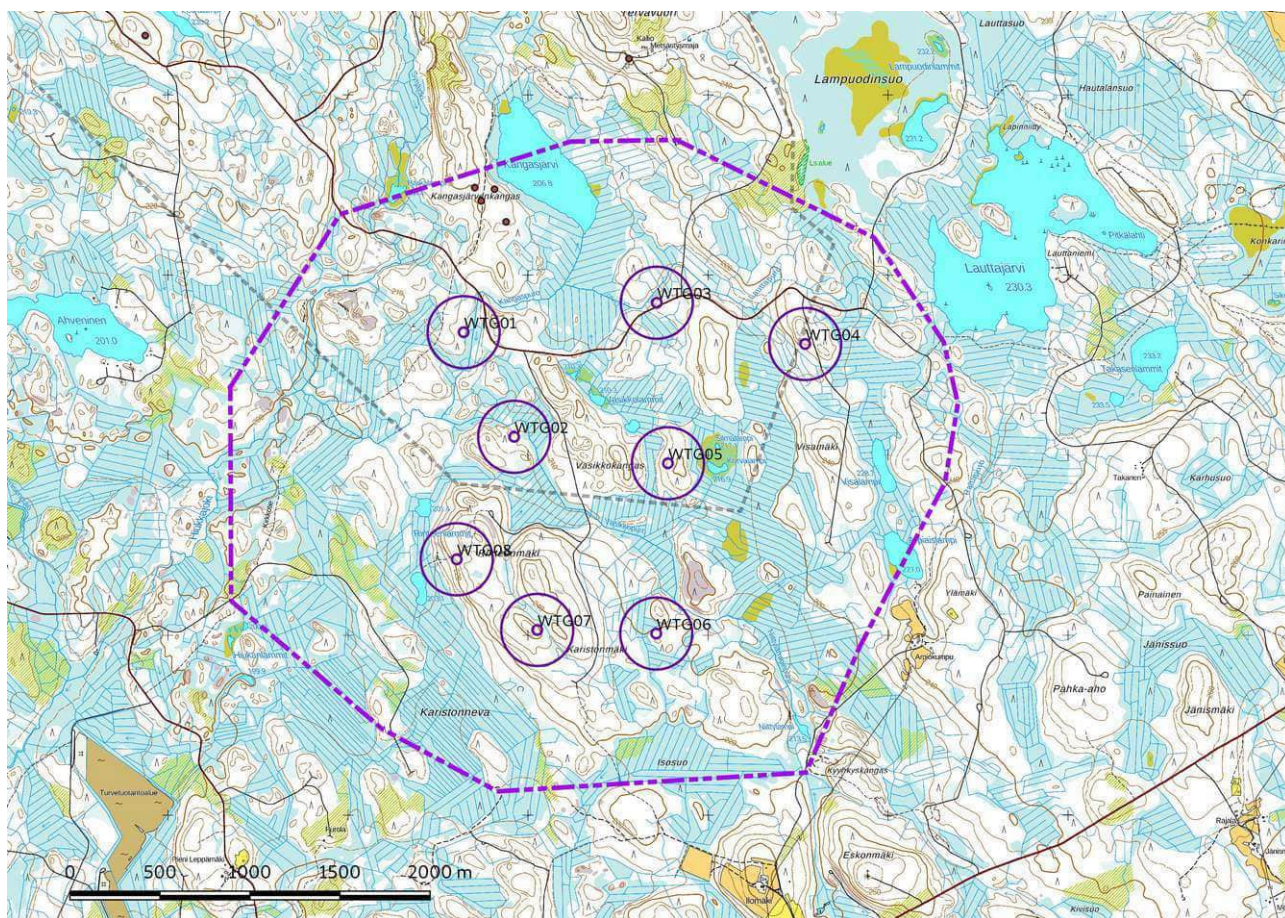
Kartta 2. Suunnittelualue ja lähiympäristö. Vuoden 2020 hankealueen raja tummana katkoviivana ja voimalat harmaana ympyränä (katkoviiva), Vuoden 2023 hankealue on merkitty paksulla violetilla katkoviivalla ja voimalat isona violetina ympyränä, vuoden 2020 kohteet pienenä tummanvioletina pisteenä. Maanmittauslaitoksen maastokarttarasteri 1:50 000; 9/2024.

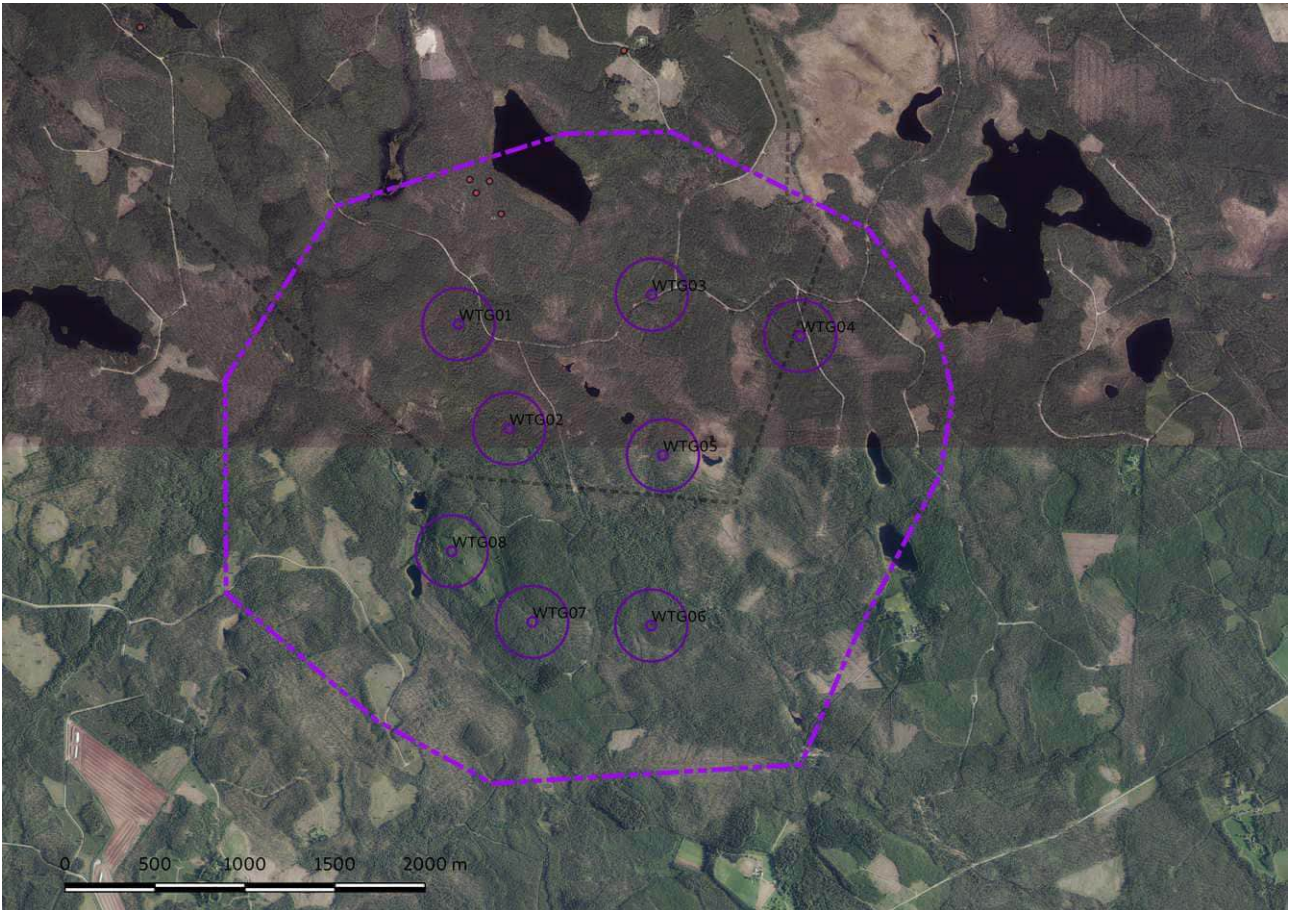
2.1. Esiselvitys

Arkeologisen potentiaalin arviointi perustuu eri aineistoihin, joiden avulla asemoidaan nykyiselle karttapohjal-
le tunnetut ja mahdolliset uudet muinaisjäännökset sekä muut ihmisen aikaansaamat pois käytöstä jääneet
rakenteet ja niiden sijainnille potentiaalisia maaston kohtia.

Keskeisiä aineistoja ovat GTK:n kallio- ja maaperäkartat, Maanmittauslaitoksen ortoilmakuvat, korkeusmalli
sekä laserkeilausaineisto (saatavilla 0,5p N4243G1 ja 5p N4243H2), ja Museoviraston arkeologisista
kohteista ylläpitämä digitaalinen tietokanta. Kirjallisuuden ja vanhimman karttamateriaalin avulla on pyritty
selvittämään alueella sijaitsevat pois käytöstä jääneet yli 100 vuotta vanhat asutus- ja elinkeinohistorialliset
kohteet. Vanhin aluetta kuvaava tarkempi karttamateriaali ovat Multian pitäjänkartat 1840-luvulta.
Vanhimmat peruskartat ovat vuodelta 1964; niiden avulla on arvioitu lähihistoriassa tapahtuneita maankäytön
vaikutuksia mahdollisiin alueella sijaitseviin arkeologisiin kohteisiin.

Kartta 3. Tuulivoimapuiston hankealue raja on merkitty violetilla katkoviivalla ja voimalapaikat sekä 200 m-buffer violetilla
ympyrällä. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:20 000; 9/2024.

Kartta 4. Ortokuva. Raja on merkitty violetilla katkoviivalla ja voimalapaikat sekä 200 m-buffer violetilla ympyrällä Maanmittauslaitoksen ortokuvat 9/2020. >wms-server <http://tiles.kartat.kapsi.fi/ortokuva?>

2.2. Maastoinventointimenetelmät

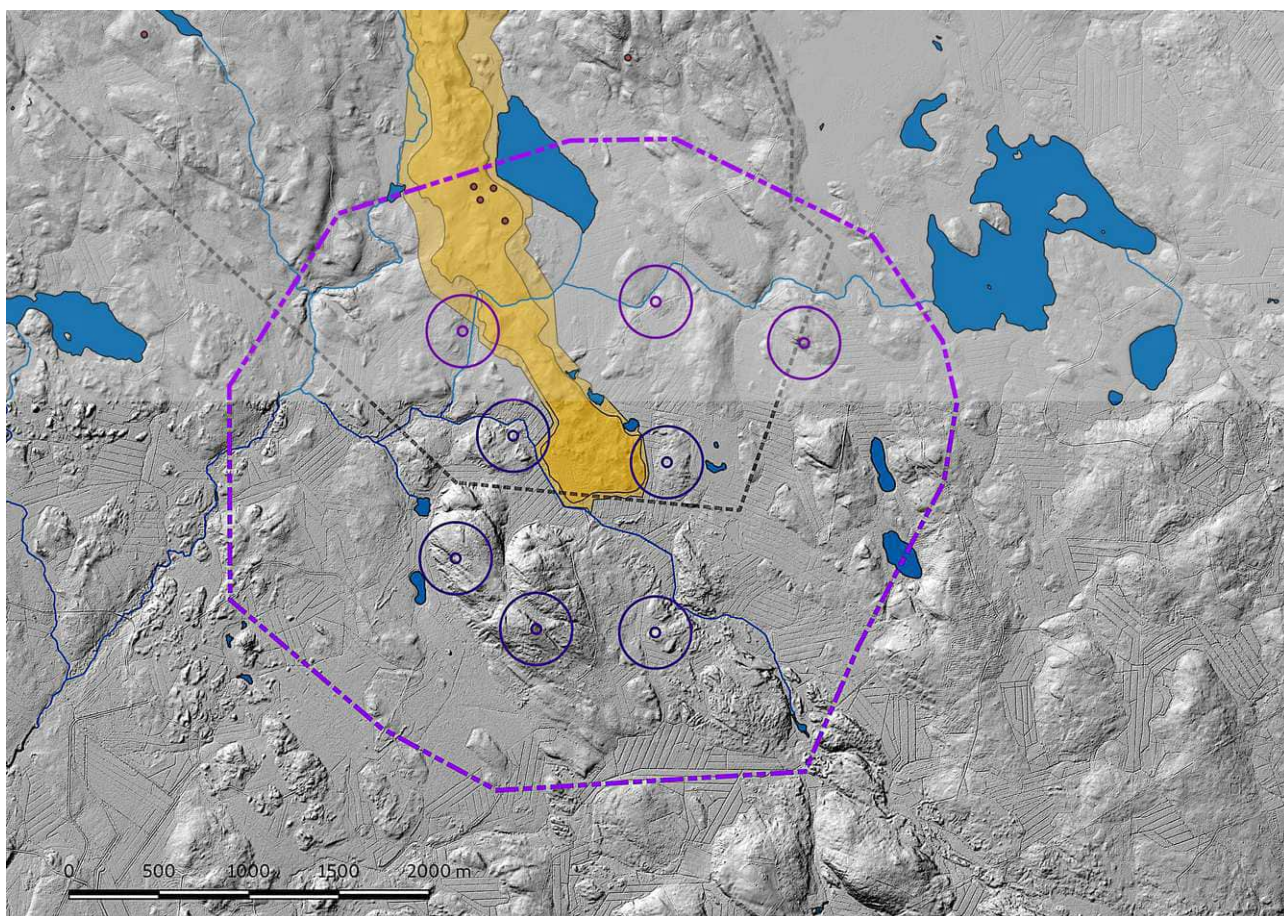
Alue tarkastettiin pääosin pintahavainnoimalla, kaskiröykkiöalueilla ja rakennusten perustusten kohdalla kairattiin maannoksen ja mahdollisten humuksen peittämien rakenteiden selvittämiseksi. Keskiosan halki kulkevalla hiekkaharjulla tehtiin koekuoppia ja kairasuksi pyyntikuoppajonoilla ja läheisyydessä. Soistuneet alueet jätettiin useimmiten tarkemmin katsomatta niiden vähäisen muinaisjäännöspotentiaalin vuoksi samoin kuin märät tasaiset rämeet. Tuulivoimaloiden paikat ja tielinjaukset tarkastettiin riittävällä laajuudella tarkistusetäisyyden ollessa voimalan ympärillä > 200 m. Lisäksi inventoitiin kuivat kankaat ja kallioalueet, tarkoitus oli, että inventointi kattaisi kaikki arkeologisille kohteille otolliset alueet.

Inventoidut alueet ks. kartta 6 sivulla 8.

3. Geologia, topografia ja maisemaa

Hankealue sijaitsee eteläisen Suomenselän vedenjakaja-alueella. Vedenjakaja kulkee hankealueen halki, seudun korkeimman pisteen, Tervavuoren (263 m mpy) kautta Köpinkankaalle. Hankealueella sijaitsee myös leveä harjujakso, joka kulkee tässä kohta etelä-pohjoissuunnassa. Kalliopaljastumia on vain vähän, maaperä on pääosin pohjamoreenia tai tarkemmin määrittämätöntä lajittumatonta sedimenttiä. Alle kolmasosa alueesta on turvekerrostuman peittämää; sitä suurin osa on ojitettua rämettä.

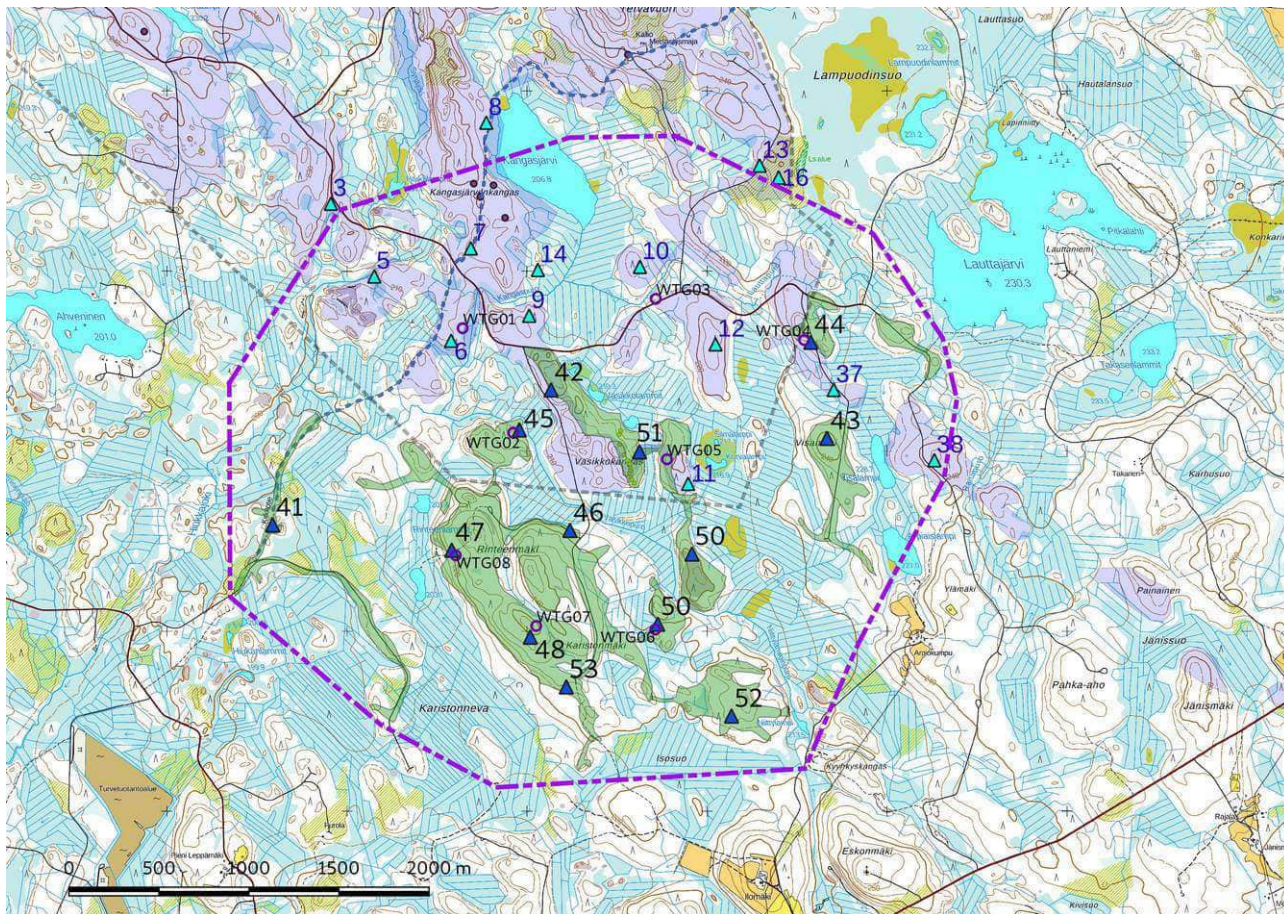
Vesistöjä on kohtuullisesti, ainoa järvi on Kangasjärvi (koko 20 ha), lisäksi on muutama lampi: Vasikkolammet, Härkälampi, Korvalampi, Niitylampi, Visalampi ja Arpiaislampi. Ainoa joki on lounaaseen laskeva Hiukkajoki, lisäksi on pieniä puroja. Entisestä asutuksesta on jäljellä Rinteenmäen rakennuksen perustukset ja viljarauniot. Peltoja tai niittyjä alueella ei enää ole. Seutu on miltei kokonaan metsätaloustaloudessa.

Kartta 5. Lidar-aineistoon perustuva korkokuva 2 m DEM, yläosa N4243G1 0,5p ja alaosa N4243H2 5p. Hankealueen raja on merkitty violetilla katkoviivalla, harju keltaisena, vesistöt VPD 2, muut karttamerkinnot ks. kartat 2-4. Maanmittauslaitoksen laserkeilausaineisto 0,5 p ja 5 p, karttapohja 1:20 000, 9/2024.

3.1. Maastokuvaukset ja valokuvat

Karta 6. Kuvauspaikat 1-40 turkooseilla kolmioilla. Inventoidut alueet vaa'anviolettina. Suunnittelualue on rajattu violetilla katkoviivalla, ulkoiset sähkönsiirtolinjaukset mustalla katkoviivalla. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000, 9/2020.

KUVAT 2020 (kuvat hankealueen 2023 ulkopuolella poistettu)

Kuva 3. Mäki Härkälammen lounaispuolella, kasvillisuutta.

Kuva 5. Syrjänjoki kuvattu lounaaseen, rehevää puronvarsi-

Kuva 6. Kuva alueesta voimalapaikan WTG01 lounaispuolella, rehevätkö kangas, varttunutta männikköä.

Kuva 7. Metsätie Kangasjärvenkankaalla, Kirkkotien linjauksella, kuvattu pohjoiseen.

Kuva 8. Kangasjärven läntinen rantavyöhyke, tasainen harjualue, kuvattu itään.

Kuva 9. Kangasjärvi kuvattu pohjoiseen. Dronekuva, korkeus 115 m.

Kuva 10. Mäki Kangasjärven kaakkoispuolella. Kuvattu pohjoiseen.

Kuva 11. Kuva alueesta voimalapaikka WTG05 eteläpuolella; kuivahko kangas, kuvattu luoteeseen

Kuva 12. Mäki Silmälammen pohjoispuolella; luoteeseen matala kivinen harjanne.

Kuva 13. Metsäautotie hankealueen itäreunalla, kuvattu koilliseen.

Kuva 14. Hiekkainen harjanne Kangasjärven eteläpuolella

Kuva 16. "Taideteos" kankaalla Lampuodinsuon länsipuolella.

Ulkoinen sähkönsiirtolinjaus VEB (hankealueen 2023 sisäpuolella)

Kuva 37. Linjaus metsäautotien kohdalla Visamäen pohjoispuolella.

Kuva 38. Linjaus Visalammen itäpuolella. Pieni moreenikumpare, varttunutta kasvatusmetsikköä.

Kuva 41. Kirkkotie hankealueen lounaisosassa, pohjoiseen.

Kuva 42. Vasikkokankaan pohjoisosan lounaisrinne.

Kuva 43. Visamäen lakialue, luoteeseen.

Kuva 44. Voimalapaikka WTG04 luoteeseen.

Kuva 45. Voimalapaikka WTG 02 länteen.

Kuva 46. Rinteenmäen jyrkkä pohjoisrinne.

Kuva 47. Rinteenmäki, voimalapaikka WTG08 kaakkoon.

Kuva 48. Karistonmäki, voimalapaikka WTG07 itään.

Kuva 49. Voimalapaikka WTG06 lounaaseen.

Kuva 50. Osittain kallioinen mäki Korvalammen eteläpuolella.

Kuva 51. Vasikkomäen eteläpään itärinne.

Kuva 52. Mäki Niittylammen länsipuolella, luoteeseen.

Kuva 53. Karistonmäen eteläpää, pohjoiseen.

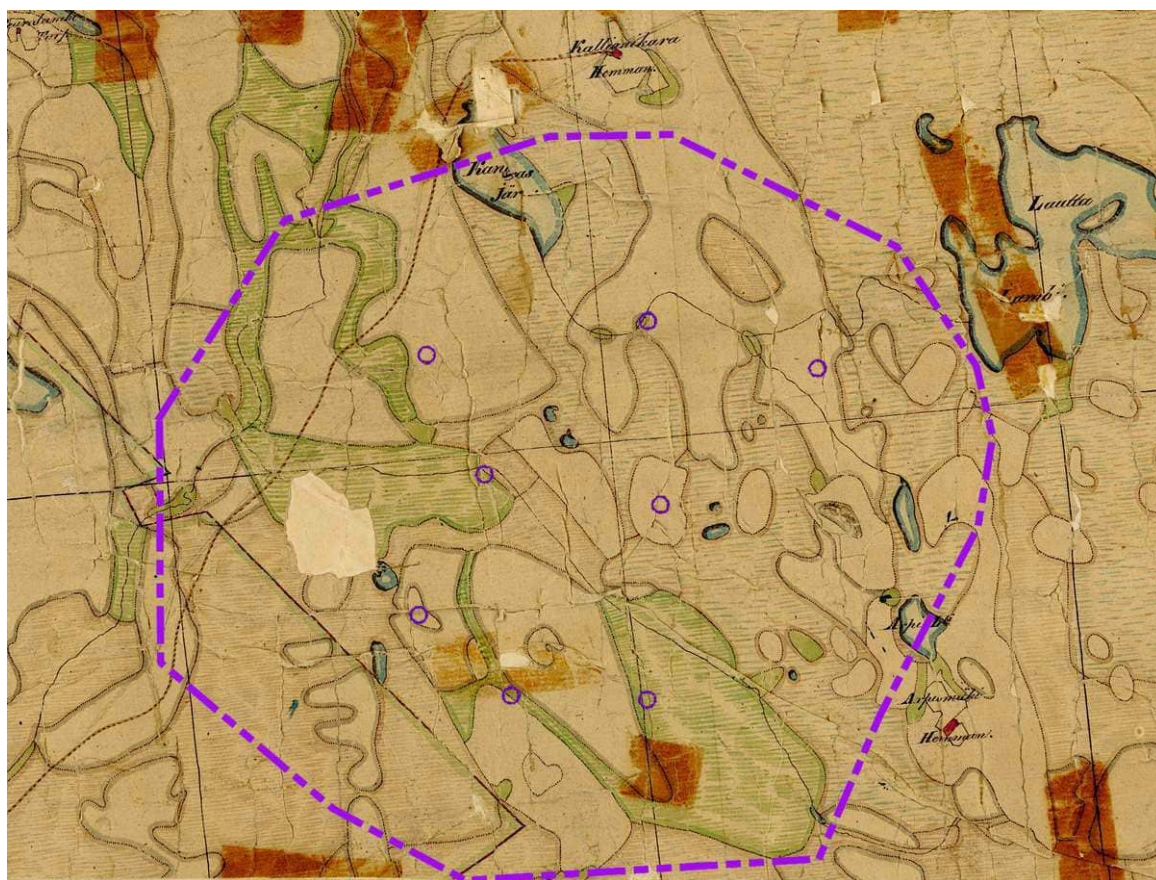
4. Alueen aiempi maankäyttö

Mannerjäättikkö vetäytyi seudulla noin 10 100–9 800 vuotta sitten. Jäätikön alta paljastui heti kuivaa maata, alue oli supra-akvaattinen. Vasikkokankaalla on kaksi esihistoriallista pyyntikuoppajonoa ja Kangasjärven länsipuoliselta löytyi esihistoriallinen pieni miilu-/keittokuoppa, kohteet ei ole tarkemmin ajoitettu.

Hankealueen lähellä useita historiallisen ajan kohteita. Sen halki kulkee Nikaran kirkkotie joka syntyi jo 1500-luvun lopulla¹ (kohde 7). Sahrajärven isojakokartta 1700-luvun lopulta²: Kallionikaran talo (kohde 4, 2020) on todennäköisesti perustettu jo 1700-luvun lopulla. Henkilöluetteloista löytyy kaksi merkintää:

- Eerik Yrjönpoika Kallionikara * noin 1750 Keuruu + 1829 Multia, Kallionikara³
- Maria Erkintytär Raiskinmäki (os Kallionikara), * 1784 + ?

1840-luvun pitäjäkartaan on merkitty Kallionikara hankealueen pohjoispuolelle. Kaakkoispuolella sijaitsee Arpiokummun talo (pitäjänkartassa 'Arpiomäki hemman').

Kartta 7. Ote vuoden 1840-luvun pitäjänkartaista, hankealue 2023 ja voimalapaikat asemoituna.

¹ <https://visitmultia.fi/nikaraisten-kirkkotie/>

² Kansallisarkisto, H52:8/2-24 Hirvijärvi; Isojaonkartta, jakokirja ja pöytäkirjoja Hirvijärven, Pylkinaution ja Sahrajärven kylistä (1785-1792)

³ <https://www.geni.com/>

Kangasjärven lounaispuolelta löytyi kaksi piilopirttiä (maahan kaivetut isot asumuspohjat ja sisääntulorampit). Ne sijaitsevat Kirkkotien molemmin puolin, 50 ja 150 m:n etäisyydellä siitä. Vasikkokankaan pohjoispäässä on 2 ilmeisesti historiallisen ajan hiilimiilua. Tervanpoltosta ei seudulla löytynyt merkkejä. Metsien käyttö alkoi todennäköisesti 1800-luvun loppupuolella. Silloin etusijalla oli tukkipuiden saanti.

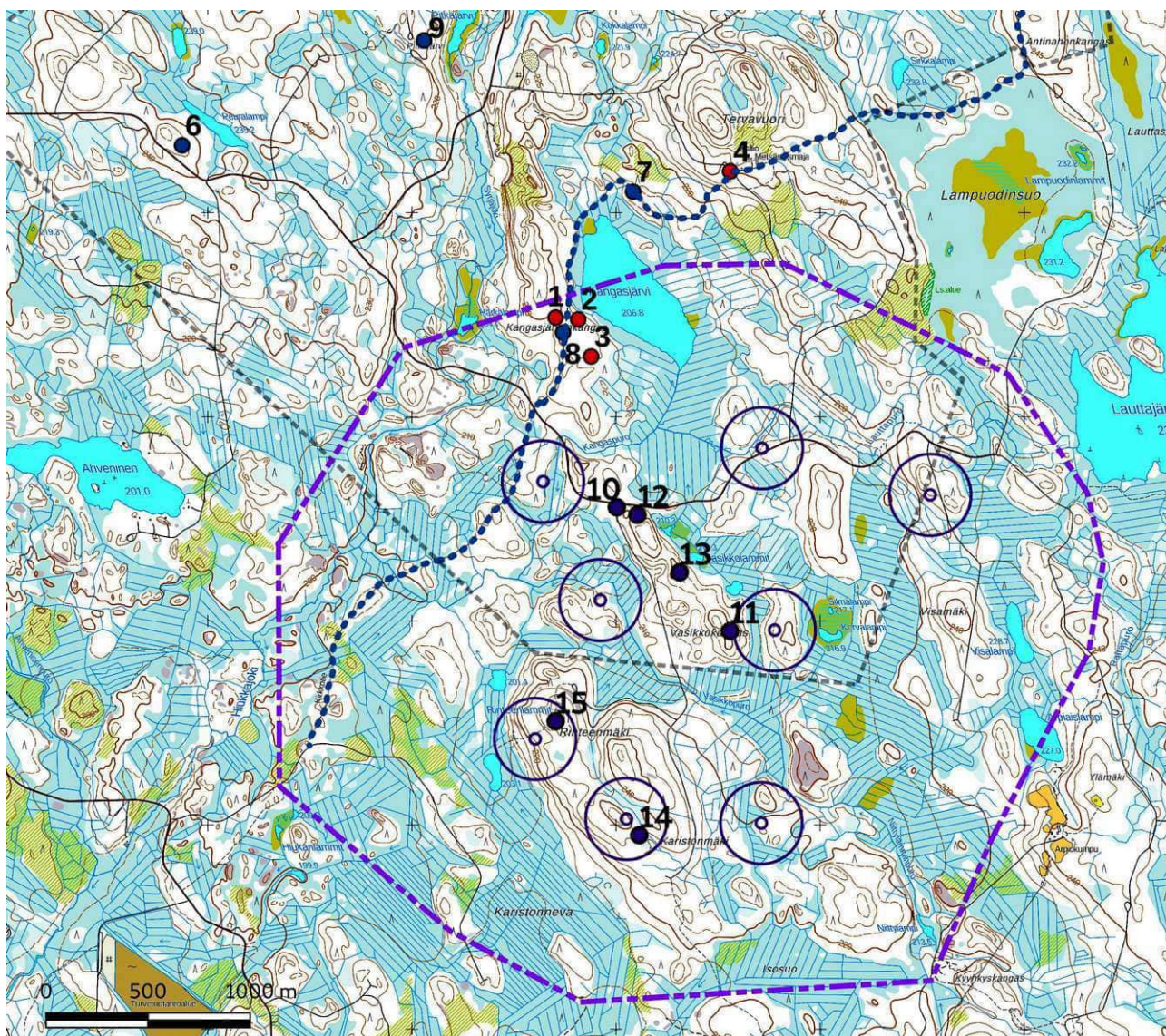
5. Tulokset

Vuoden 2023 hankealueelta löytyi 6 uutta kohdetta, joista 4 on muinaisjäännöskohteita: kaksi hiilimiilua (nro. 10 Vasikkokangas pohjoinen 2, 13 kuoppaa, ja nro. 12 Vasikkokangas pohjoinen), kaksi pyyntikuokkajonoa (nrot 11 Vasikkokangas 2 ja nro 13 Vasikkokangas 1, 23 kuoppaa). Muita kulttuuriperintökohteita löytyi kaksi: nro 14 Karistonmäki viljelyrauniot ja nro 15 Rinteenmäki, jäännöstä joihin liittyy rakennuksen perustuksia, kellareita ja viljelyraunioita. Nikaran kirkkotien linjaus (kohde nro. 7, muinaisjäännösrekisterin kohde 1000019480) jatkaa myös uudella hankealueella, noin 1450 m matkalla lounaaseen.

Hankkeella voisi olla vaikutusta kahteen kohteeseen: nro 14 Karistonmäki, voimalapaikka WTG07 sijaitsee kohteen aluerajauksesta 50 m luoteeseen, kaikki alakohteet ovat 200 m bufferin sisällä; nro 15 Rinteenmäki, voimalapaikka WTG08 sijaitsee kohteen aluerajauksen länsipuolella noin 50 m:n minimietäisyydellä, miltei kaikki alakohteet ovat 200 m bufferin sisällä.

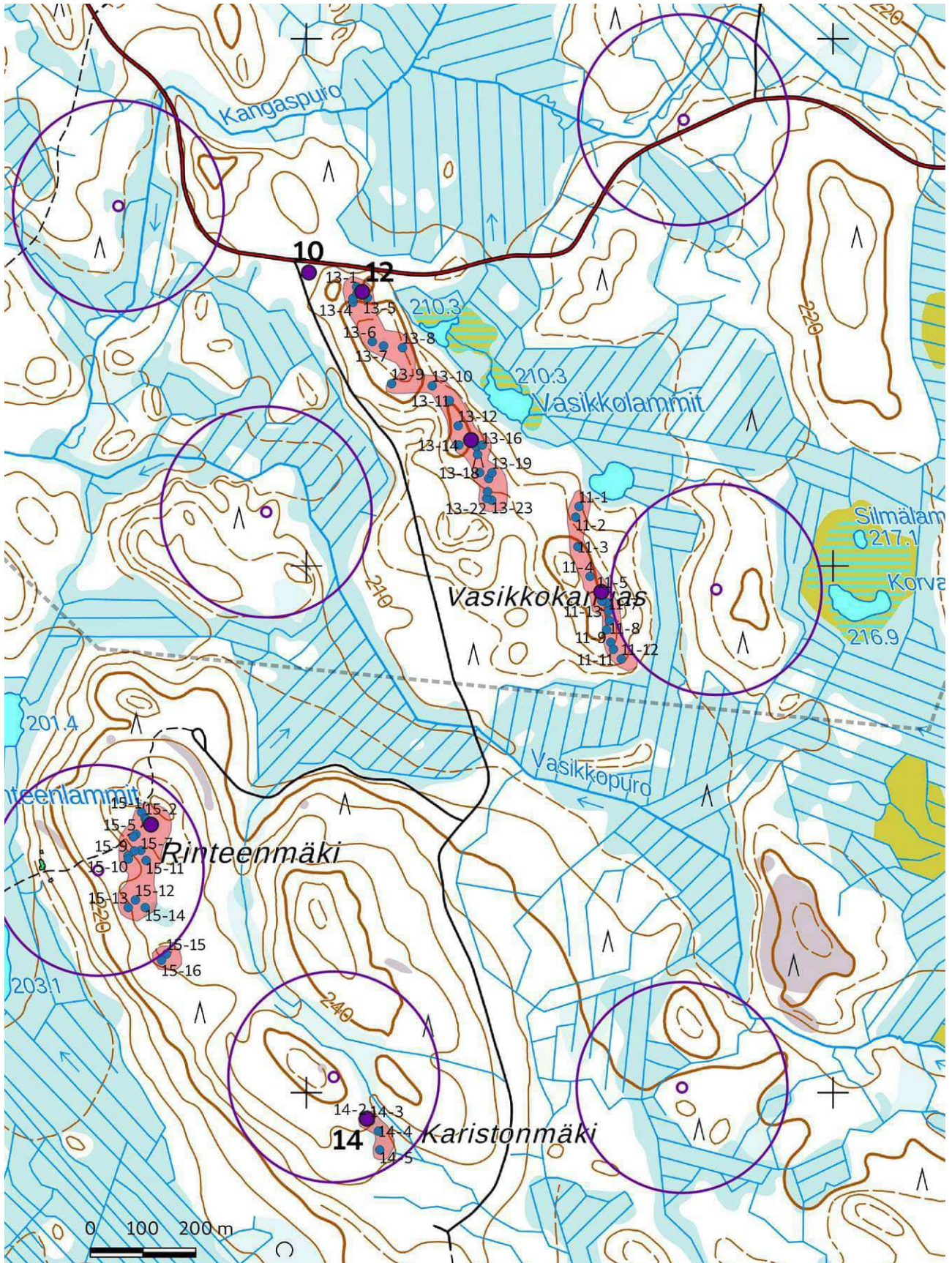
Lestijärvellä, 17.9.2024

Hans-Peter Schulz

Kartta 8. Kohteet 2020: muinaisjäännöskohteet 1-5 punaisena pisteenä, muut kulttuuriperintökohteet 6-9 sinisenä pisteenä, Kirkkotien linjaus sinisenä katkoviivana.

Kohteet 2023: Muinaisjäännös- ja muut kulttuuriperintökohteet 10-15 tumman violetina pisteenä. Vuoden 2020 hankealueen raja harmaana katkoviivana. Vuoden 2023 hankealue on merkitty paksulla violetilla katkoviivalla ja voimalapaikat sekä 200 m-buffer violetilla ympyrällä. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:20 000; 9/2024.

Kartta 9. Kohteet 2023: Muinaisjäännös- ja muut kulttuuriperintökohteet 10-15 tummanvioletina pisteenä, alakohteet pienenä sinisenä pisteenä Vuoden 2020 hankealueen raja harmaana katkoviivana. Vuoden 2023 hankealueen raja on karttakuvan ulkopuolella; voimalapaikat sekä 200 m-buffer violetilla ympyrällä. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:20 000; 9/2024.

6. Kohdeluettelo

Nimi	Tyyppi	Tarkenne	Tunnus	Lkm	Sivu
Kohteet 2020					
1 Kangasjärvenkangas 1	Asuinpaikka	Piilopirtti	1000041108	1	19
2 Kangasjärvenkangas 2	Työ- ja valmistuspaikka	Miilu, maakuoppa	1000041113	2	20
3 Kangasjärvenkangas 3	Asuinpaikka	Piilopirtti	1000041114	1	21
Kohteet 2020 ja 2024					
7 Kirkkotie	Kulkuväylä	Tienpohja/polku	1000019480	1	22
8 Kangasjärvenkangas 4	Kulkuväylä	Merkipuu	1000041118	1	23
Kohteet 2024					
10 Vasikkokangas pohjoinen 2	Työ- ja valmistuspaikka	Hiilimiilu		1	24
11 Vasikkokangas 2	Työ- ja valmistuspaikka	Pyyntikuoppajono		13	25
12 Vasikkokangas pohjoinen 1	Työ- ja valmistuspaikka	Hiilimiilu		1	27
13 Vasikkokangas 1	Työ- ja valmistuspaikka	Pyyntikuoppajono		23	28
14 Karistonmäki	Työ- ja valmistuspaikka	Viljelyrauniot		4	30
15 Rinteenmäki	Asuinpaikka	Yksinäistalo rakennuksen perustukset, kellarit, viljelyrauniot		16	32

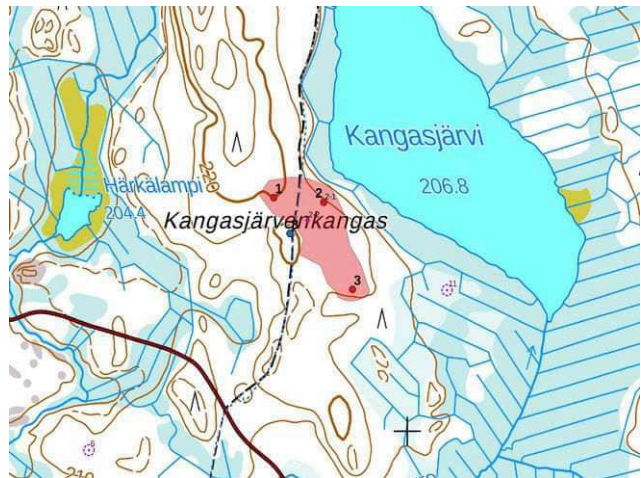
7. Kohdekuvaukset

1. Kangasjärvenkangas 1

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	-1000041108	TM35-lehtijako	N4243R
Laji	Kiinteä Muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2243 05
Tyyppi	Asuinpaikka	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 6931485 I: 399705
Tyypin tarkenne	Piilopirtti	N2000	220 m
Ajoitus	Historiallinen		
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	
Aiemmat löydöt		Inventointilöydöt	
Kuvaus:	Loivaan hiekkarinteeseen on kaivettu neliömäinen asumuksen pohja, mitat noin 6 x 6 m ja syvyys noin 1,4 m, kaakkoisnurkassa on kapea ramppi alaspäin. Seinämät ovat sortuneet. Tulisijan jäänteet – kiuas tai uuni - ei havaittu. Pohjassa olevan vanhan kannon perusteella kohde on reilusti yli 100 vuotta vanhaa. On useita piilopirttiä, joissa on samantyyppinen rakenne, ja joista on olemassa tarkkaa perimätietoa (Esim. Kalajoki Siiponjoki, inventointi H.-P. Schulz 2007). Kohteen tarkempaa ajoitusta ei ole, todennäköisesti alueen piilopirtit ovat Ison Vihan aikaisia.		
Vaikutusten arvio:	Ei vaikutusta, lähin voimala sijaitsee yli 400 m:n etäisyydellä.		

Kohde 1, piilopirtti, kuvattu lounaaseen.

Muinaisjäännöskohteet 1, 2 ja 3 merkitty punaisiin pistein, kohteen 2 alakohteen pienemmin vastaavin; kohteilla on yhteinen mj-aluerajaus; merkitty vaaleanpunaisella. Kulttuuriperintökohde 8 merkitty sinisellä pisteellä. Alustava Tuulivoimalanpaikka merkitty vihreällä ympyrällä, jonka keskellä vihreä piste. MML:n peruskarttarasteri, 9/2020.

2. Kangasjärvenkangas 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000041113	TM35-lehtijako	N4243R
Laji	Kiinteä Muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2243 05
Tyyppi	Työ- ja Valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 6931476 I: 399815 2-1 P: 6931476 I: 399816 2-2 P: 6931439 I: 399780
Tyyppin tarkenne	Miilu, maakuoppa	N2000	2-1 Z: 215 m 2-2 Z: 217 m
Ajoitus	Esihistoriallinen		
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat löydöt		Inventointilöydöt	
Kuvaus:	Loivalla koillisrinteellä Kangasjärveltä 70 m lounaaseen on pieni maakuoppa, halkaisija noin 2 m ja syvyys 60 cm. Kairauksessa kuopan pohjassa todettiin 5 – 10 cm huuhtoutumiskerros, sen alla oli yli 15 cm vahva nokimaakerros. Kerroksen paksuus ei selvinnyt koska maa muuttui niin tiiviiksi, ettei kairalla päässyt syvemmälle. Rakenne viitta miiluun, ja paksun huuhtoutumiskerroksen perusteella se on esihistoriallinen. Kuopasta 40 m lounaaseen on toinen hieman pienempi kuoppa, josta löytyi myös nokimaata, mutta kerrokset olivat sen verran sekoittuneet, ettei varmaa tulkinta ollut mahdollista..		
Vaikutusten arvio:	Ei vaikutusta, lähin voimala sijaitsee yli 300 m:n etäisyydellä		

Alakohde 2-1, miilukuoppa.

Muinaisjäännöskohteet 1, 2 ja 3 merkitty punaisiin pistein, kohteen 2 alakohteen pienemmin vastaavin; kohteilla on yhteinen mj-aluerajaus; merkitty vaaleanpunaisella. Kulttuuriperintökohte 8 merkitty sinisellä pisteellä. Alustava Tuulivoimalanpaikka merkitty vihreällä ympyrällä, jonka keskellä vihreä piste. MML:n peruskarttarasteri, 9/2020.

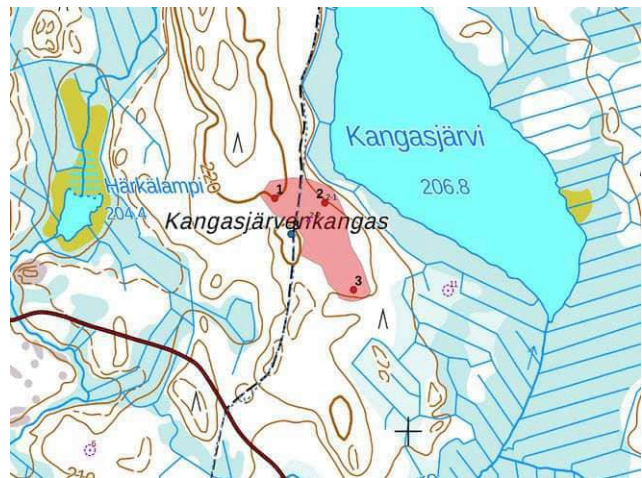

3. Kangasjärvenkangas 3

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000041114	TM35-lehtijako	N4243R
Laji	Kiinteä Muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2243 05
Tyyppi	Asuinpaikka	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 6931295 I: 399879
Tyypin tarkenne	Piilopirtti	N2000	216 m
Ajoitus	Historiallinen		
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat löydöt		Inventointilöydöt	
Kuvaus:			
Laajalle hiekkatasanteelle on kaivettu neliömäinen asumuksen pohja, jonka mitat ovat noin 6 x 5,5 m ja syvyys noin 1,5 m, eteläseinämässä on kapea ramppi alaspäin. Seinämät ovat sortuneet, paikoitellen näistä on kairalla havaittu melko lahoja vaakahirsiiä. Tulisijan jäänteet ei havaittu. Reunassa olevan vanhan kannon perusteella kohde on reilusti yli 100 vuotta vanhaa. On useita piilopirttiä, joissa on samantyyppinen rakenne, ja joista on olemassa tarkkaa perimätietoa (Esim. Kalajoki Siiponjoki, inventointi H.-P. Schulz 2007). Kohteen tarkempaa ajoitusta ei ole, todennäköisesti alueen piilopirtit ovat Ison Vihan aikaisia.			
Vaikutusten arvio:			
Ei vaikutusta, lähin voimala sijaitsee yli 200 m:n etäisyydellä			

Kohde 3, piilopirtti, kuvattu etelään.

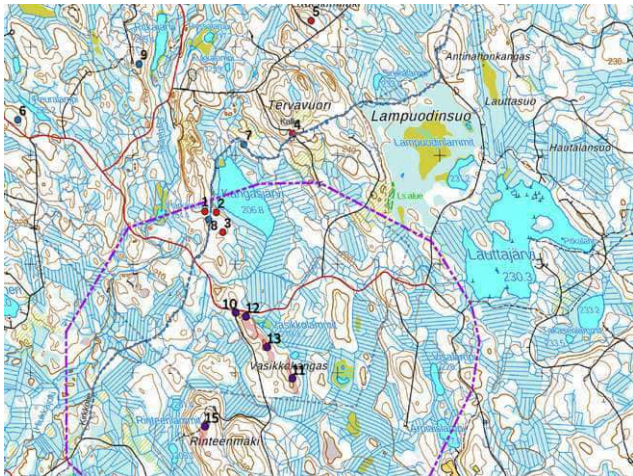
Muinaisjäännöskohteet 1,2 ja 3 merkitty punaisin pistein, kohteen 2 alakohteen pienemmin vastaavin; kohteilla on yhteinen mj-aluerajaus; merkitty vaaleanpunaisella. Kulttuuriperintökohde 8 merkitty sinisellä pisteellä. Alustava Tuulivoimalanpaikka merkitty vihreällä ympyrällä, jonka keskellä vihreä piste. MML:n peruskarttarasteri, 9/2020.

7. Kirkkotie			
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000019480	TM35-lehtijako	N4243R
Laji	Muu kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2243 05
Tyyppi	Kulkuväylä	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	Merkityn pisteen koordinaatit: P: 6932102 I: 400085 Tien kulku tutkimusalueella välillä P: 6929389 I: 398493 ja P: 6933584 I: 402343
Tyypin tarkenne	Tienpohja/polku	N2000	
Ajoitus	Historiallinen		
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat löydöt		Inventointilöydöt	
Kuvaus: Nikaran kirkkotie kulkee Multian keskustasta Nikaranperälle, kokonaispituus 34 km. Sivuston https://visitmultia.fi/ nikaraisten-kirkkotie/ tie oli jo 1500-luvun lopulla käytössä. Tie kulkee polkuna hankealueen läpi, linjauksen selvitystyö ja kyltit polun varrella ovat Multia-Seura ry:n tekemiä. Ilmeisesti vanhan polun tarkka linjaus ei ole joka kohdassa varmuuta. Kangasjärvenkankaalla säilynyt vanha pilkkapuu liittyy vanhaan linjaukseen, kirjallista tietoa on myös lepopaikasta Kangasjärven rannalla sekä linjauksesta Kallio-Nikaran piha-alueella,			
Vaikutusten arvio:			
Ei vaikutusta, vaikka voimalapaikka 12 sijaitsee 40 linjauksesta, sillä ei ole vaikutusta kokonaisuuteen			

Kohde 7, Kirkkotie, kuvattu etelään.

Kohde 7 merkitty sekä sinisellä pisteellä, Kirkkotien linjaus 2020 ja 2024 merkitty sinisellä pisteviivalla MML:n maastokarttarasteri, 9/2024.

Viitta Kirkkotien varrella

Kohde. 7, Kirkkotie lounaispäässä, kuvattu pohjoiseen.

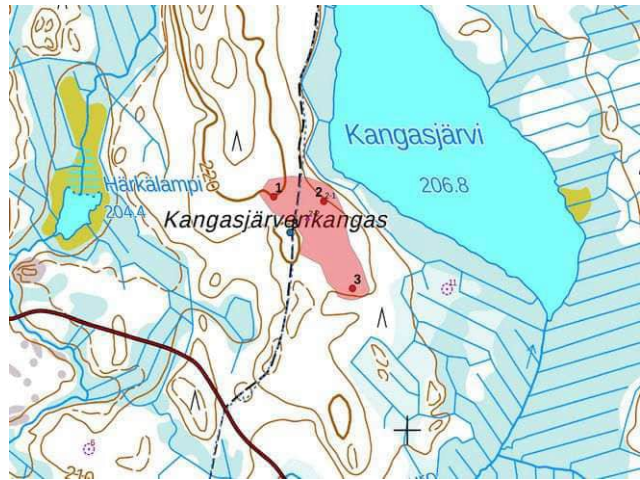

8. Kangasjärvenkangas 4

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	-1000041118	TM35-lehtijako	N4243R
Laji	Muu kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2243 05
Tyyppi	Kulkuväylät	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 6931411 I: 399741
Tyypin tarkenne	Merkkipuu/pilkkapuu	N2000	n. 222 m
Ajoitus	Historiallinen		
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat löydöt		Inventointilöydöt	
Kuvaus:			
Vaikutusten arvio:			

Kohde 8, pilkkapuu; kuvassa kirkkotien puoleinen pilkka, joka on kasvanut melkein kokonaan umpeen; kuvattu luoteeseen.

Muinaisjäännöskohteet 1,2 ja 3 merkitty punaisin pistein, kohteen 2 alakohteen pienemmin vastaavin; näiden suojalue merkitty vaaleanpunaisella. Kulttuuriperintökohde 8 merkitty sinisellä pisteellä. Alustava Tuulivoimalanpaikka merkitty vihreällä ympyrällä, jonka keskellä vihreä piste. MML:n peruskarttarasteri, 9/2020.

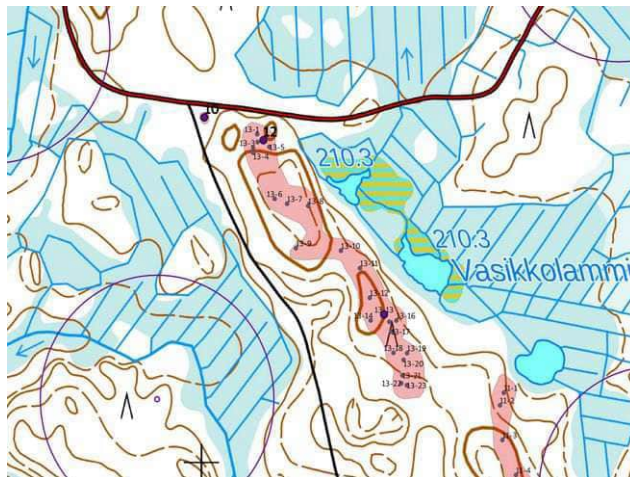

10. Vasikkokangas pohjoinen 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	N4243R
Laji	Kiinteä Muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2243 05
Tyyppi	Työ- ja Valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 6930555 I: 400004
Tyypin tarkenne	Miilu, maakuoppa	N2000	Z: 213 m
Ajoitus	Historiallinen		
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus, valokuvaus
Aiemmat löydöt		Inventointilöydöt	
Kuvaus:			
Vasikkokankaan pohjoispään luoteisrinteellä on iso kuoppamiilu; kohteen halkaisija valli mukaan lukien noin 6 m ja syvyys 90-100 cm. Kairauksessa kuopan pohjassa todettiin 5 – 10 cm humuskerros, sen alla oli yli 20 cm vahva nokimaakerros. Rakenne viittaa miiluun, joka vallissa havaitun hyvin ohuen huuhtoutumiskerroksen perusteella on historiallinen. Kohteesta 10 noin 110 m itäkaakkoon on toinen miilu, kohde 12 sekä pyyntikuoppajonon pohjoispää (kohde 13). Kohde sijaitsee harjulla, ympäristössä on harvennettua nuorta mäntymetsää.			
Vaikutusten arvio:			
Ei vaikutusta, lähin voimala sijaitsee 300 m länteen.			

Kohde 10, kuoppamiilu, kuvattu itään.

Muinaisjäännöskohteet 10, 12 ja 13 merkitty violettina pisteenä; alakohteet pienenä sinisenä pisteenä; mj-aluerajaus vaaleanpunaisena; kohteilla 12 ja 13 on yhteinen mj-alue. MML:n peruskarttarasteri, 9/2024.

11. Vasikkokangas 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	-	TM35-lehtijako	N4243R. N4234R
Laji	Kiinteä Muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2243 05
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikka	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 6929951 : 400559 (=alakohde 11-5)
Tyypin tarkenne	Pyyntikuoppajono	N2000	Alin n. 215 m, ylin n. 221 m
Ajoitus	Esihistoriallinen		
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus, valokuvaus
Aiemmat löydöt		Inventointilöydöt	
Kuvaus:			
Vasikkokankaan kaakkoisosassa sijaitse harjun itäisellä ylärinteellä miltei etelä-pohjoissuuntainen pyyntikuoppajono, josta löytyi 13 kuoppa. Kuoppien halkaisija on 2 – 5 m ja syvyys 0,3-0,6 m. Yht. neljästä kairausnäytteestä havaittiin kuoppien pohjasta ja vallista kehittynyt huuhtoutumiskerros, mikä viittaa esihistorialliseen ikään. Kuoppajonon pohjoispäästä noin 150 m länteen alkaa toinen kuoppajono joka on pitempi, sen kuopat ovat hieman hajallaan. Kyse voi olla yhdestä pyyntikuoppajärjestelmästä, tulkinta vaikeutta alueella olevat hyvin matalat kuopanteet, joista ei pystynyt selvittämään ovatko ne luontaisia (esim. vanhoja tuulenkaatumia) vai kaivettuja kuoppia.			
Vaikutusten arvio:			
Ei vaikutusta; lähin voimalapaikka sijaitsee pyyntikuopasta 200 -310 m itään.			

Alakohteet

id	koodi	x	y	z	kuopan halkaisija/m	
11	11-1	400517	6930112	215	5	heikohko valli
11	11-2	410510	6930091	216	3,5	heikohko valli
11	11-3	4005515	6930036	220	2,5	
11	11-4	400537	6929980	220	4	heikohko valli
11	11-5	400559	6929951	219	3,5	heikohko valli
11	11-6	400571	6929928	219	3	
11	11-7	400575	6929913	219	2	
11	11-8	400575	6929896	218	3,5	heikohko valli
11	11-9	400579	6929878	218	2,5	
11	11-10	400577	6929854	215	3	
11	11-12	400598	6929823	215	3	
11	11-13	400561	6929933	219	3,5	heikohko valli

Alakohde 11-3, kuvattu koilliseen.

Alakohde 11-6, kuvattu pohjoiseen.

Alakohde 11-6, kairausnäyte kuopan yläreunasta.

Alakohde 11-6, kairausnäyte kuopan pohjasta.

Alakohde 11-6, kuvattu itäkoilliseen.

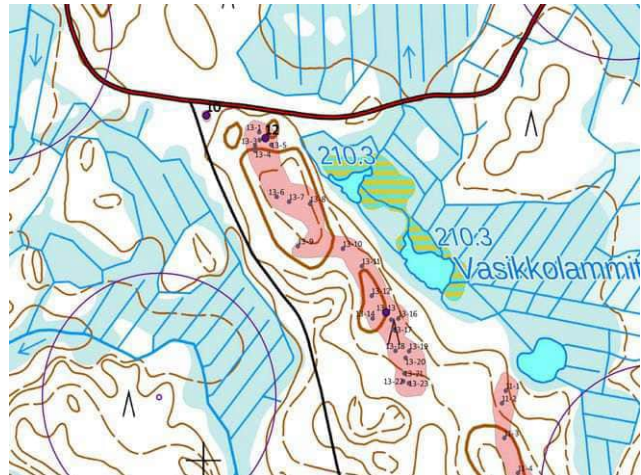
Kohde 11. alakohteet pienenä sinisenä pisteenä; mj-alue-
rajaus vaaleanpunaisena. MML:n peruskarttarasteri,
9/2024.

12. Vasikkokangas pohjoinen 1

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	N4243R
Laji	Kiinteä Muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	2243 05
Tyyppi	Työ- ja Valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 6930520 I: 400106
Tyypin tarkenne	Miilu, maakuoppa	N2000	Z: 213 m
Ajoitus	Historiallinen		
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus, valokuvaus
Aiemmat löydöt		Inventointilöydöt	
Kuvaus:			
Vasikkokankaan pohjoispään Pohjoisrinteellä on kuoppamiilu; kohteen halkaisija valli mukaan lukien noin 5 m ja syvyys 70 cm. Kairauksessa kuopan vallissa oli n. 10 cm humuskerros, sen alla 4 cm:n hiilikerros ja alla noin sentin huhtoutumiskerros, sen alla oli 15 cm noen sekaista hiekka ja nokimaata. Rakenne viittaa miiluun, joka vallissa havaitun hyvin ohuen huuhtoutumiskerroksen perusteella on historiallinen. Kohteesta 12 noin 110 m länteen on toinen, hieman isompi miilu, kohde 10. Miilu sijaitsee samalla pyyntikuoppajonon pohjoispäässä (kohde 13), ja kohteilla on yhteinen mj-aluerajaus. Kohde sijaitsee harjulla, ympäristössä on harvennettua nuorta mäntymetsää.			
Vaikutusten arvio:			
Ei vaikutusta, lähin voimala sijaitsee noin 400 m länteen.			

Kohde 12, kuoppamiilu, kuvattu länteen

Muinaisjäänöskohteet 10, 12 ja 13 merkitty violetina pisteenä; alakohteen pienenä sinisenä pisteenä; mj-aluerajaus vaaleanpunaisena; kohteilla 12 ja 13 on yhteinen mj-alue. MML:n peruskarttarasteri, 9/2024.

Kohde 12, kairausnäyte vallista.

13. Vasikkokangas 1

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	-	TM35-lehtijako	N4243R
Laji	Kiinteä Muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2243 05
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikka	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 6930239 I: 400313
Tyypin tarkenne	Pyyntikuoppajono	N2000	Alin n. 216 m, ylin n. 224 m
Ajoitus	Esihistoriallinen		
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus, valokuvaus
Aiemmat löydöt		Inventointilöydöt	
Kuvaus:			
Vasikkokankaan kaakkoisosassa sijaitse harjun itäisellä ylärinteellä miltei etelä-pohjoissuuntainen pyyntikuoppajono, josta löytyi 13 kuoppa. Kuoppien halkaisija on 2 – 5 m ja syvyys 0,3-0,6 m. Yht. neljästä kairausnäytteestä havaittiin kuoppien pohjasta ja vallista kehittynyt huuhtoutumiskerros, mikä viittaa esihistorialliseen ikään. Kuoppajonon pohjoispäästä noin 150 m länteen alkaa toinen kuoppajono joka on pitempi, sen kuopat ovat hieman hajallaan. Kyse voi olla yhdestä pyyntikuoppajärjestelmästä, tulkinta vaikeutta alueella olevat hyvin matalat kuopanteet, joista ei pystynyt selvittämään ovatko ne luontaisia (esim. vanhoja tuulenkaatumia) vai kaivettuja kuoppia.			
Vaikutusten arvio:			
Ei vaikutusta; lähin voimalapaikka sijaitsee noin 400 m länteen.			

Alakohteet

id	koodi	x	y	z	kuopan halkaisija/m
13	13-1	400095	6930529	219	3,5 heikohko valli
13	13-2	400096	6930517	220	4 heikohko valli
13	13-3	400088	6930507	219	2,5
13	13-4	400088	6930500	220	3,5
13	13-5	400116	6930509	217	3
13	13-6	400125	6930425	224	2,5
13	13-7	400147	6930417	222	3
13	13-8	400183	6930414	218	
13	13-9	400162	6930345	221	2,5 x1,5
13	13-10	400239	6930341	219	3
13	13-11	400271	6930313	220	3 heikohko valli
13	13-12	400288	6930265	220	2,5
13	13-13	400313	6930239	219	2,5 matala
13	13-14	400290	6930229	219	3
13	13-15	400322	6930227	218	3
13	13-16	400334	6930229	216	
13	13-17	400325	6930211	216	2,5
13	13-18	400329	6930177	216	3
13	13-19	400352	6930176	216	3 heikohko valli
13	13-20	400346	6930165	218	3
13	13-21	400344	6930141	218	2,5
13	13-22	400342	6930128	217	2,5
13	13-23	400352	6930125	217	2 pohjassa 10 cm vahva hiili-/nokimaakerros

Alakohde 13-1, kuvattu koilliseen.

Alakohde 13-2, kuvattu itäkaakkoon.

Alakohde 13-5, kuvattu kaakkoon.

Alakohde 13-11, kuvattu pohjoiseen.

Alakohde 13-11, kairausnäyte vallista.

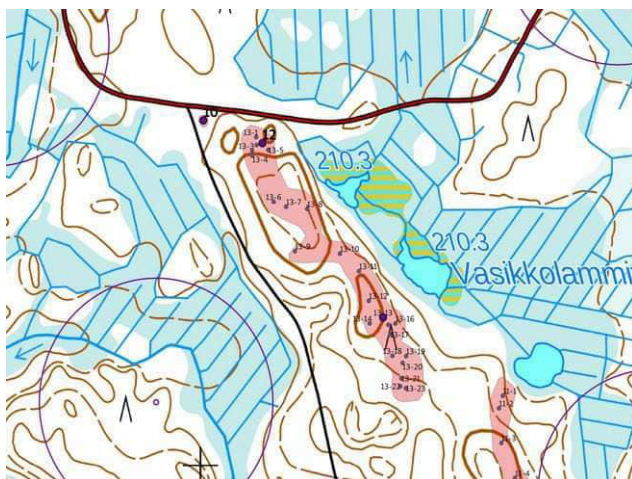
Alakohde 13-21, kuvattu itäkoilliseen.

Alakohde 13-23, kuvattu koilliseen.

Alakohde 13-23, kairausnäyte kuopan pohjalta.

Muinaisjäännöskohteet 10, 12 ja 13 merkitty violetina pisteenä; alakohteen pienenä sinisenä pisteenä; mj-aluerajaus vaaleanpunaisena; kohteilla 12 ja 13 on yhteinen mj-alue. MML:n peruskarttarasteri, 9/2024.

14. Karistonmäki

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	N4234R
Laji	Muu kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2243 05
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikka	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 6928951 I: 400115 (= alakohde 14-2)
Tyyppin tarkenne	Viljelyrauniot	N2000	Alin n. 231 m, ylin n. 236 m
Ajoitus	Historiallinen		
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus, valokuvaus
Aiemmat löydöt		Inventointilöydöt	

Kuvaus:	
Karistonmäen laen kallioalueen kaakkoispuolella löytyi 4 viljelyröykkiötä. Röykkiöt on kasattu 10 – 50 cm kokoisesta kivistä. Hiiltä tai nokimaata röykkiöiden läheisyydessä ei havaittu. Alueella kasva nuorta koivikkoa, alakohteen 4 ja 5 välissä on tasainen, heinän peittämä alue. Kyseessä oli todennäköisesti pienalainen pelto tai laidunmaa.	
Vaikutusten arvio:	
Hankkeella voisi olla vaikutusta kohteeseen; voimalapaikka WTG07 sijaitsee kohteen aluerajauksesta 50 m luoteeseen, kaikki alakohteet ovat 200 m bufferin sisällä;	

Alakohteet

(kaikki viljelyrauniot; nro 14-1 poistettu)

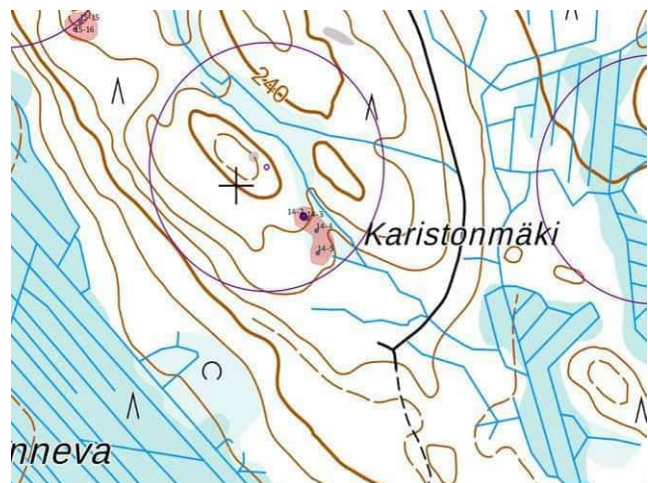
id	koodi	x	y	z	mitat / m
14	14-2	400115	6928951	236	2,5 x2,5 x0,6
14	14-3	400121	6928946	235	2,5 x2 x0,5
14	14-4	400137	6928928	234	3 x3 x0,7
14	14-5	400139	6928892	231	4 x3,5 x0,7

Alakohteet 14-2 (edessä vasemmalla) ja 14-3 (taaempana oikealla); kuvattu etelään.

Alakohteet 14-4 (edessä) ja 14-5 (takana) kuvattu etelään.

Kohde 14.alakohteet pienerä sinisenä pisteenä; mj-alue-
rajaus vaaleanpunaisena. MML:n peruskarttarasteri,
9/2024.

15. Rinteenmäki

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	-	TM35-lehtijako	N4234R
Laji	Muu kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2243 05
Tyyppi	Asuinpaikat, työ- ja valmistuspaikka	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 6929509 I: 399705 (= alakohde 15-4)
Tyyppin tarkenne	Yksinäistalo; rakennuksen perustukset, kellarit, viljelyrauniot	N2000	Alin n. 229 m, ylin n. 233 m
Ajoitus	Historiallinen		
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus, valokuvaus
Aiemmat löydöt		Inventointilöydöt	
Kuvaus:			
<i>Rinteenmäenmäen laen länsipuolella ovat yksinäistalon jäänteet. Noin 1,5 hehtaarin alalta löytyi kolme rakennuksen paikka, 3 kellaria ja 9 viljelyröykkiötä. Alue on avohakattu noin 15 vuotta sitten ja on nyt hyvin tiheän taimikon ja pensaikon peittämä; monet alakohteet on kasvaneet umpeen ja usein niiden tarkat mitat ei pystytty määrittämään. Myös on todennäköisesti ettei kaikki rakenteet havaittu. Kohteen raja-alue on ainakin länsi ja pohjoisreunalla selkeä. Tarkka kartoitus vaatisi aluskasvillisuuden poisto.</i> <i>Talo ei ole merkitty vanhoille kartoille (1840-luvun pitäjänkartalle, 1897-1922 yleiskartalle tai peruskartalle 1985; topografiakartalle 1946 on merkitty peltoja. Siihen aikaan oli perustettu pieni tila mäen alarinteelle, joka on toiminut vielä 1980-luvulle. Viitteitä talon ikään antavat rakennusperustuksen ja kellarin reunalla olevia vanhoja kantoja, joista on laskettu 100-120 vuosirengasta, Lahoamisasteen perusteella kannot olivat jo kun viime avohakku tehtiin (metsän ikä silloin arvioltaan 80 vuotta. . Tämän perusteella osa rakenteista olisi yli 200 vuotta vanhoja</i>			
Vaikutusten arvio:			
Hankkeella voisi olla vaikutusta kohteeseen; voimalapaikka WTG08 sijaitsee kohteen aluerajauksen länsipuolella noin 50 m:n minimietäisyydellä, miltei kaikki alakohteet ovat 200 m bufferin sisällä.			

Alakohteet

id	koodi	tyyppi	x	y	z	
15	15-1	viljelyraunio		399687	6929532	233 pieni, halk. 2 m , korkeus 0,8 m
15	15-2	viljelyraunio		399694	6929521	233
15	15-3	viljelyraunio		399697	6929519	233 halkaisija > 3 m
15	15-4	uuni+rakennuksen pohja		399705	6929509	233 uuni > mitat > 2,5 x 2,5 X 0,8 kiviperustus vain paikoitellen havaittu, leveys > 0,6 m, korkeus n 0,4 m
15	15-5	kaatunut kivipaasi		399677	6929490	233 -louhittu kivi, porausjälkiä, n. 0,9 x 0,3 x 0,3 m
15	15-6	viljelyraunio		399672	6929486	233
15	15-7	kellari (kaksi kammiota)		399686	6929460	232 4,5 x2 m, syvyys > 0,7 m, kaksiosainen.
15	15-8	viljelyraunio		399674	6929459	232 noin 3 x 2,5 x 0,5 m
15	15-9	viljelyraunio		399662	6929450	230
15	15-10	rakennuksen kiviperustukset (jykeviä, louhittuja kiviä)		399662	6929444	230
15	15-11	viljelyraunio		399696	6929441	231
15	15-12	rakennuksen paikka		399676	6929366	231 tasoitettu alue, 7 x 5 m, humuksen alla kovettunut maa.
15	15-13	viljelyraunio?		399662	6929351	229 > 3 x > 2 x 0,6 m
15	15-14	viljelyraunio		399694	6929351	231
15	15-15	kuoppa (kellari?)		399734	6929263	233 heinän peittämä
15	15-16	kuoppa (kellari?)		399725	6929252	232 neliönmuotoinen, 1,8 x 1,8 m x > 0,9 m

Alakohde 15-1; viljelyraunio, kuvattu koilliseen.

Alakohde 15-4; uuni kuvan keskellä, nuolen kohdalla näkyy palaneita kiviä, jäkälän alla on isompi kivilaatta.

Alakohde 15-7, 2 kellarikuoppa vierekkäin, kuvattu koilliseen.

Alakohde 15-8, viljelyraunio, kuvattu itäkaakkoon.

Alakohde 15-10, kuvattu itään. Rakennuksen kaakkoisnurkka, perustus ladottu isoista lohkokivistä.

Alakohde 15-12, rakennuksen paikka, kuvattu kaakkoon.

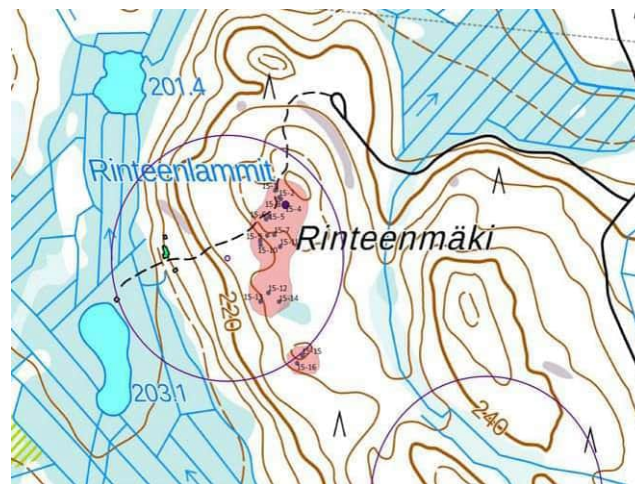
Alakohde 15-14, viljelyraunio, kuvattu etelään.

Alakohde 15-16, kellarikuoppa kuvattu koilliseen.

Alakohde 15-5, ilmeisesti kaatunut lohkokivi, kuvattu kaakkoon.

Kohde 15; alakohteet pienenä sinisenä pisteenä; mj-alue-
rajaus vaaleanpunaisena. MML:n peruskarttarasteri,
9/2024.

8. Aineistoluettelo

Kartat

KA

H52:8/2-24 Hirvijärvi; isonjaonkartta, jakokirja ja pöytäkirjoja Hirvijärven, Pylkinaution ja Sahrajärven kylistä (1785-1792)

Digitaalinen aineisto:

Geologian tutkimuskeskus,

<http://gtkdata.gtk.fi/Maankamara/index.html>

Jyväskylän yliopiston julkaisuarkisto, <http://www.vanhakartta.fi/>

Maanmittauslaitos, avoimien aineistojen tiedostopalvelu,

<https://tiedostopalvelu.maanmittauslaitos.fi/tp/kartta>

Maanmittauslaitos,

<http://vanhatpainetutkartat.maanmittauslaitos.fi/>

Museovirasto: Kulttuuriympäristön palveluikkuna:

Arkeologiset kohteet https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/mjreki/read/asp/r_default.aspx

Kulttuuriympäristön tutkimusraportit https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/raportti/read/asp/r_default.aspx

Kapsi ry, >wms-server <http://tiles.kartat.kapsi.fi/ortokuva?>

Kansallisarkisto: <http://digi.narc.fi/digi/> pitääjän kartasto Haapavesi